

СТАНОВИЩЕ

От: доц. д-р Христина Стефанова Харизанова-Бартос, УНСС, катедра „Икономика на природните ресурси”, професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност ”Икономика и управление (Аграрен мениджмънт)”

Относно: конкурс за **професор** по професионално направление 3.8 Икономика, научна специалност Икономика и управление (аграрен и екологичен мениджмънт)

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра Икономика на природните ресурси, Бизнес факултет на УНСС съгласно Решение на АС № 6/13. 12.2021 г. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 261/02.03.2022 г. на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Единствен кандидат в конкурса е доц. д-р Зорница Димова Стоянова. Представената от кандидата документация, която е много добре комплектувана и пълна, отговаря на Закона за развитие на академичния състав и Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав на УНСС – София.

Зорница Стоянова заема позиция като доцент д-р към катедра ИПР в БФ, УНСС, както е и зам. ръководител катедра. През научната си кариера е заемала множество ръководни и експертни позиции, където експертната и е била високо оценена (някои примери: научен секретар в катедра ИПР, зам. ръководител катедра ИПР, член Атестационна комисия на БФ, Председател на ОС на Бизнес факултет към УНСС, член на постоянната комисия по студентските практики, към УНСС, член на ОС на ТПК Прима и др. В допълнение на гореизложеното, кандидат Стоянова, членува в 3 професионални организации и в редица списания е ценен рецензент. Участвала е, като ръководител и/ или участник в повече от 25 проекта, както международни, така и национални, и университетски. Доцент Стоянова е автор на публикации, които са публикувани в световни бази данни и многократно цитирани. За периода има защитили успешно двама докторанти.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

3.1. Изпълнение на количествените изисквания

Доц. д-р Зорница Стоянова, участва в конкурса за професор с почти 3000 точки, като многократно надхвърля минималните изисквания и покрива всички елементи на представената в конкурса количествена карта.

3.2. Изпълнение на качествените изисквания

Всички показатели са изпълнени, като показват кандидата като многоаспектен експерт в редица области, които разширяват кръгозора, както на изследователската, така и на преподавателската и научна област.

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност за всеки кандидат поотделно

През кариерата си, доц. д-р Зорница Стоянова е разработила множество лекционни курсове, които доказват наличните качества на кандидата за заемане на длъжност професор.

Лекционните курсове (27), са насочени в разнообразни направления, като екология, околна среда, аграрен мениджмънт, иновации, управленско консултиране, екологична оценка и политика и т.н. Точните названия на дисциплините са описани коректно в количествената карта и е представен доказателствен материал. Дисциплините са представяни пред бакалаври, магистри и докторанти. Изнасяла е лекционни курсове, лекции, обучителни курсове в България и чужбина.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Обширното портфолио на кандидата разкрива, че тя може лесно да синтезира и извлича информация, както и да публикува както в първични, така и във вторични бази данни по целия свят. Изложените публикации обхващат широк спектър от теми и могат да бъдат обобщени по следния начин: 15 доклада допълват теоретичните и методологични основи на връзката земеделско-околна среда, допълвайки представите за въздействието на селското стопанство върху замърсяването на околната среда и последиците от замърсяването на природните ресурси върху селското стопанство (устойчиво управление на околната среда и природните ресурси).

Надграждат се теоретичните основи на влиянието на замърсяването на въздуха, водните и поземлени ресурси, климатичните промени и влиянието им върху аграрния сектор и въздействието на аграрните дейности върху качеството на атмосферния въздух, водите, поземлените ресурси и климата.

В 16 публикации се разглеждат перспективите за управление на водния сектор, неговото интегриране и финансирането на проекти, управлението на риска и теорията, свързана с прилагането на технологиите за устойчиво управление на водите. Чрез допълнително разширяване на теоретичните основи на икономическите и екологичните елементи на градското земеделие в три публикации, авторът обогатява концепцията за градското земеделие като стратегия за екологична устойчивост и повишаване на качеството на живот в градовете.

Теоретичните основи на управлението на проекти във водния сектор в контекста на устойчивото развитие са доразвити и изяснени в 14 публикации, разкриващи възможностите за изпълнение на проекти във водния сектор за интегрирано устойчиво управление на водите и водоползване. Аспектите на икономиката, обществото и околната среда са обобщени в пет публикации чрез класификацията, оценката и управлението на риска на свързаните с водата проекти, като се обсъждат от теоретична гледна точка и се вземат предвид уникалните характеристики на този тип проекти, в контекста на ефективността, необходимостта от голямо количество инвестиционни ресурси, високи печалби и т.н.

Изясняват се в 11 публикации вижданията за институционалната среда за управление и финансиране на проекти във водния сектор и факторите за постигане на устойчиво проектно управление в него (устойчиво иновативно проектно управление във водния сектор). В 9 публикации и един проект се обхващат основните аспекти на аграрното управление и проблематиката, свързана с определяне на източниците на несигурност и риск, възможността на земеделските производители да използват различни стратегии за управление на риска, както и зависимостта на управлението на риска от възприятията на земеделските стопани. Развити са теоретичните основи на

екоиновациите за предоставяне на агроекосистемни услуги от земеделските стопанства и рисковете, свързани с прилагането на екоиновации в земеделието (устойчиво аграрно управление в секторен и териториален аспект).

Актуалността на селското стопанство е изследвана и обогатена в девет публикации, като се изяснява неговата многофункционална роля за растежа на икономиката, както и възможностите за развитие на селските райони. Разширяват се и се обогатяват теоретичните постановки и методологическите основи на връзките между земеделските модели и възможностите за развитие на селските райони. Възможността за генериране на жизнеспособни селски райони е обоснована чрез изясняване на характеристиките на прилаганите теоретични модели на политиката за развитие на селските райони и активиране на селските общности.

8 публикации са посветени на зелената икономика и зелените работни места, като се включват множество гледни точки за тяхното създаване и поддържане, а също така и на ефекта за околната среда.

По отношение на методологията, 69 от статиите заслужават голямо признание за използването на разнообразни качествени и количествени методологии за разработване на анализи, препоръки и заключения относно изследваните обекти в областите. Доц. д-р Стоянова създава система за изследване на взаимодействието между влиянието на селското стопанство върху въздуха, климата, водата и поземлените ресурси, както и методика за наблюдение на ефектите от замърсяването на природните ресурси върху селското стопанство. Посочени са и стъпките за оценка на ефектите от структурните промени в селското стопанство и агроекологичната оценка на българското земеделие.

Създаден е иновативен методологичен подход за инвестиране в дългосрочното управление на водния сектор, като се използват различни методологии, включително иновации, управление на проекти и управление на риска. Чрез анализ и оценка на проектното финансиране във водния сектор, идентифициране на проблемите при използването на управлението на проекти в България и определяне на предпоставката и възможността за управление на проекти на водния сектор на устойчивото развитие, се създава методологична рамка за изследване на управлението на проекти на водния сектор.

Предлага се стратегия за анализ и оценка на проектното финансиране на водния сектор и за повишаване на потенциала на сектора чрез програмно финансиране. Във водния сектор е създадена методология за оценка на риска при управление на проекти и са предложени показатели, които отчитат риска във водния сектор.

В областта на устойчивото управление на земеделието в секторни и териториални аспекти, както и развитието на селските райони и активирането на общността е разработена оригинална методологическа рамка за идентифициране, оценка и интегрирано управление на риска в селскостопанския сектор. Достиженията са базирани на повече от 15 публикации и три проекта.

Всяка една от публикациите, включва конкретен метод, чрез който да се предложат анализи, които да допринесат за развитие на изследвания обект.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

Приемам приносите, описани в приложената документация. Ясно са описани четири категории, разделени по различни направления. Документацията доказва наличие на достатъчно по обем и качество приноси за обявения конкурс. Основните приноси, могат да бъдат обобщени по следния начин:

1. Изготвени са подробни предложения за намаляване на замърсяването на земята и водните ресурси, подобряване на качеството на въздуха и борба с изменението на климата, които могат да бъдат използвани от политиците и заинтересованите страни. Някои приноси са свързани с използването на ограничителни методи за опазване на природните ресурси, докато други са насочени към мотивиране и насърчаване на производителите да предприемат доброволни действия.

2. Конкретните стъпки, свързани с поддържането на устойчивото управление на водния сектор и техниките за справяне или намаляване на риска при управлението му чрез иновации могат да се прилагат на практика.

3. Предлагат се практически насоки за разширяване на способността на градското земеделие да гарантира продоволствена сигурност и ресурси по щадящ околната среда начин, за оптимизиране на природните ресурси, за възприемане на зелени практики, за установяване на местна територия и за разширяване на регионалното развитие. Едновременно с това се разработват предложения и препоръки за развиване на отношение към околната среда и включване на хората и обществото в градските земеделски техники.

4. Предложените принципи и практики за внедряване на подобрения за управление на проекти и финансиране за достигане на устойчиво иновативно управление на проекти във водния сектор.

5. Приноси при устойчиво аграрно управление в секторен и териториален аспект и развитие на селските райони и активиране на селските общности са базирани на множество публикации и два проекта.

6. Приносни моменти се откриват и в публикациите насочени към зелена икономика и зелени работни места.

7. Кандидатът има и множество приноси по направление екоикономическо образование Освен приноси в науката доц. д-р Стоянова има и приноси в повишаване качеството на образованието. Тя, чрез учебника „Устойчиво развитие и опазване на природните ресурси“ допълва, доразвива и обогатява тематични направления, заложи в учебните програми по дисциплините „Екология и устойчиво развитие“, „Устойчиво развитие“, „Икономика на околната среда и природните ресурси“, „Интегрирана екологична оценка“, „Управление на замърсяването на околната среда“ и др.

Материалът на учебника отразява актуалното състояние на знанията в областта на опазването на природните ресурси и устойчивото развитие. Той обяснява произхода и същността на концепцията за устойчиво развитие в контекста на опазването на природните ресурси, както и дефиницията и класификацията на природните ресурси, характеристиките и управлението на ресурсите. Обсъждат се основните методологични подходи и процедури за екологични оценки, както и стратегии за постигане на цели за устойчиво развитие в опазването на природните ресурси, изменението на климата и неговите последици. Изясняват се концепциите за корпоративна социална и екологична отговорност, както и за развитието на устойчиво общество.

Учебното помагало „Екология и устойчиво развитие” съдържа методически разработки и практически решения, които се използват в учебния процес на студентите и усвояването на практически знания по дисциплината „Екология и устойчиво развитие”, която се преподава на български и английски език в УНСС. Естеството и основните принципи на екосистемата, както и характеристиките на отделните екосистемни услуги, се вземат предвид. Разглежда се взаимодействието на системата „околна среда-икономика” и са представени основните модели, които я дефинират, както и показатели за устойчивост. Изследването обхваща теми като класификация на природните ресурси, демографски процеси и устойчиво използване на природните ресурси и др.

7. Основни критични бележки и препоръки

Критични бележки нямам. Препоръчвам на кандидат Зорница Димова Стоянова да продължи научната си кариера, като се съсредоточи и продължи традицията за публикуване на научните си достижения в престижни издания, като по този начин затвърждава репутацията и престижа на УНСС.

8. Заключение

В обобщение може да се посочи, че качеството на преподавателската и научноизследователската дейност на доц. д-р Зорница Стоянова, надхвърля многократно по-всички критерии изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за организацията и провеждането на конкурси за придобиване на научна степен и за заемане на академични длъжности в УНСС. Това ми дава основание за положително заключение и с пълна убеденост да подкрепя кандидатурата за избора на доц. д-р Зорница Димова Стоянова за заемането на академичната длъжност „професор“ в УНСС по научната специалност „Икономика и управление“ (аграрен и екологичен мениджмънт).

26.04.2022 / София

Подпис:

OPINION- STATEMENT

by: Hristina Stefanova Harizanova-Bartos, UNWE, Department of Economics of Natural Resources, professional field 3.8 Economics, scientific specialty Economics and Management (Agricultural Management)

1. Information about the competition:

Competition for Professor in professional field 3.8. Economics, Scientific Specialty Economics and Management (agricultural and environmental management).

The competition is announced for the needs of a department of Business faculty (Department Economics of Natural resources(ENR))of the UNWE according to the Decision of the AC No 6/13.12.2021. I participate in the composition of the scientific jury of the competition according to Order No. 261/02.03.2022 of the Rector of UNWE.

2. Brief information about the candidates in the competition:

The only candidate in the competition is Assoc. Prof. Dr. Zornitsa Dimova Stoyanova. The documentation submitted by the candidate, is very well completed, and complies with the Academic Staff Development Act and the Implementing Rules of the Academic Staff Development Act of UNWE-Sofia.

Zornitsa Stoyanova holds a position as Associate Professor Dr. at the Department of ENR in BF, UNWE, as well as the position of Deputy Head of Department. During her scientific career, she has held numerous managerial and expert positions where her expertise has been highly appreciated. (Some examples: scientific secretary at the ENR Department, deputy head of the ENR Department, member of the Attestation Committee of BF, chairman of the GA of the Business Faculty at UNWE, member of the Standing Committee on Student Practices at UNWE, member of the GA of LP Coop Prima). In addition to the above, candidate Stoyanova is a member of three professional organizations, a valuable reviewer for a number of journals, etc. She has participated as a leader and/or participant in more than 25 projects, both international, national and university presented. Associate Professor Stoyanova is the author of publications that have been published in worldwide databases and cited many times. During that period, she has successfully defended two PhD students.

3. Fulfilling the requirements for the academic position

3.1. Fulfilling the quantitative requirements

Assoc. Prof. Dr. Zornitsa Stoyanova, participated in the competition for professor with almost 3000 points, exceeding the minimum requirements many times and covering all the elements of the quantitative card presented in the competition.

3.2. Meeting the qualitative requirements

All indicators are met, showing the candidate as a multifaceted expert in a number of areas that broaden the horizons of both research and teaching scholarship.

4. Evaluation of teaching and learning activities

Assoc. Prof. Dr. Zornitsa Stoyanova has designed various lecture courses over the course of her career that exhibit the candidate's available qualities for the position of Professor.

The lecture courses (there are 27 in all) cover a wide range of themes, such as ecology, environmental management, agricultural management, innovation, management consulting, environmental assessment and policy, and so on.

The quantitative map appropriately describes the precise titles of the courses. The courses are presented in front undergraduate, graduate, and postgraduate students. In Bulgaria and internationally, she has presented lectures, tutorials, and training courses.

5. Brief description of the presented scientific papers / publications

The candidate's extensive portfolio reveals that she can easily synthesize and extract information, as well as publish in both primary and secondary databases around the world. The publications on display cover a wide range of topics and can be summarized as follows:

15 papers add to the theoretical and methodological foundations of the agriculture-environment relationship, adding to notions about agriculture's impact on environmental pollution and the implications of natural resource pollution on agriculture (sustainable management of the environment and natural resources).

The theoretical underpinnings of air pollution, water and land resources, climate change, and the influence on the agricultural sector and agricultural operations on air quality, water, land resources, and climate are being enhanced. 16 publications explore perspectives on sustainable water management, their integration into project management and financing, risk management, and theory connected to the application of sustainable water management technologies. By further extending the theoretical underpinnings of economic and environmental elements of urban agriculture in three publications, she enriches the concept of urban agriculture as a strategy for environmental sustainability and increasing the quality of life in cities.

The theoretical foundations of project management and in the water sector in the context of sustainable development are further developed and clarified in 14 publications, revealing the possibilities for implementing projects in the water sector for integrated sustainable water management and water project use. Aspects of the economy, society, and the environment in five publications, the classification, assessment, and risk management of water-related projects are discussed in theoretical terms, taking into account the unique characteristics and features of this type of project, such as its effectiveness, the need for a large amount of investment resources, high profits, and so on. Theoretical foundations for the application of risk management strategies in the implementation of water-related projects.

The opinions on the institutional framework for project management and financing in the water sector, as well as the elements for long-term sustainability of sustainable project management in the water sector (innovative project management in the water sector), are clarified in 11 publications. In nine publications, a project is featured in the key components of agricultural management and issues, defining techniques for creating uncertainty and risk, farmers' ability to employ diverse risk management, and risk management's reliance on farmers' enterprises. Develop the theoretical foundations of eco-innovation for farm-provided agro-ecosystem services and risks, and connect the aspects of eco-innovation application in agriculture (sustainable agricultural management in sectoral and territorial).

The relevance of agriculture is explored and enriched in nine publications by clarifying its multifunctional role for the growth of the economy and region, as well as the possibilities of rural development. Agriculture's involvement in regional development is influenced by the characteristics of rural areas. The theoretical formulations and methodological foundations of the links between agricultural models and rural development opportunities are expanded and enriched. The feasibility of generating viable rural areas is justified by elucidating the characteristics of implemented rural development policy theoretical models (rural development and activation of rural communities).

8 publications are dedicated to the green economy and green jobs, and they include many views on their creation and maintenance, as well as the impact on the environment.

In terms of methodology, 69 of the papers deserved great recognition for employing a variety of qualitative and quantitative methodologies to develop analyses, conclusions, about the objects researched in the fields. Assoc. Prof. Dr. Stoyanova established a system for investigating the interaction between agriculture's influence on air, climate, water, and land resources, as well as a methodology for monitoring the effects of natural resource pollution on agriculture. The steps for evaluating the effects of agricultural structural changes on Bulgarian agriculture's agri-environmental evaluation are also specified.

An innovative methodological approach has been established to investigate the long-term management of the water sector using a variety of methodologies, including innovation, project management, and risk management. Through analysis and evaluation of project financing in the water sector, identification of problems in the use of project management in Bulgaria, and determination of the prerequisite and possibility for project management of the water sector of sustainable

development, a methodological framework for research on project management of the water sector was developed and implemented.

A strategy for analyzing and evaluating the water sector's project financing and boosting the sector's potential through program financing is proposed. In the water sector, a methodology for risk assessment in project management has been created, as well as during the project's application phase and stage. Indicators that take into account the risk in the water sector are proposed.

In the field of sustainable agricultural management in sectoral and territorial aspects, as well as rural development and community activation, has developed an original methodological framework for identifying, assessing, and integrated risk management in the agricultural sector, as well as conducting risk management research in the agricultural sector. More than 15 papers and three projects have contributed to the accomplishments.

Each publication contains a specific methodology and analyses that will aid in the development of a research item.

6. Synthesized assessment of the main scientific and scientific-applied contributions of the candidate

I accept the contributions described in the attached documentation. Four categories are clearly described, divided in different directions. The documentation proves the existence of sufficient contributions in terms of volume and quality for the announced competition. The main contributions can be summarized as follows:

1. Detailed suggestions for reducing pollution of land and water resources, improving air quality, and combating climate change have been prepared, which can be used by policymakers and stakeholders. Some are related to the use of restrictive methods to safeguard natural resources, while others are geared at motivating and encouraging producers to take voluntary action.
2. The specific steps related to the maintenance of the water sector's sustainable management, the management of water sector projects, and the risks associated with the execution of innovations serve as the foundation for identifying the type hazards. The techniques for dealing with or decreasing risk in the management of the water sector, the implementation of projects, and the adoption of innovations are all covered by the measures and practical ideas.
3. Practical guidelines are offered to expand urban agriculture's ability to assure food security and resources in an environmentally friendly manner, to optimize natural resources, to adopt green practices, to establish local territory, and to broaden regional development. Simultaneously, suggestions and recommendations for developing environmental attitudes and incorporating people and society in urban farming techniques are being developed.
4. The proposed principles and practices are - implemented improvements for project management and funding in the instance of sustainable innovative project management in the water industry. Develop targeted risk management strategies for water sector projects, including strategic guidelines for risk management in project preparation and implementation, as well as strategic guidelines for risk reduction in water sector project implementation.
5. Contribution to sustainable agricultural governance in sectoral and territorial aspects and rural development and activation of rural communities are based on numerous publications and two projects.
6. Contributing moments are also found in publications on the green economy and green jobs.
7. Contributions in the field of eco-economic education: in addition to contributions to science, Assoc. Dr. Stoyanova also has many contributions to improve the quality of education. Through the textbook "Sustainable Development and Protection of Natural Resources" it complements, develops and enriches thematic areas set in the curricula in the disciplines "Ecology and Sustainable Development", "Sustainable Development", "Economics of Environment and Natural Resources", "Integrated Environmental Assessment", "Environmental Pollution Management", etc.

8. The textbook's material reflects the current state of knowledge in the field of natural resource conservation and sustainable development. It explains the origins and essence of the concept of sustainable development in the context of natural resource conservation, as well as the definition and classification of natural resources, resource management traits and features, and forms of natural resource disputes. The primary methodological approaches and procedures for environmental evaluations, as well as strategies for achieving sustainable development goals in the conservation of natural resources, climate change, and its repercussions, are all discussed. The concepts of corporate social and environmental responsibility, as well as the development of a sustainable society, are clarified.
9. The textbook "Ecology and Sustainable Development" contains methodological developments and practical solutions that are used in the educational process of students and the acquisition of practical knowledge in the discipline "Ecology and Sustainable Development," (which is taught in Bulgarian and English at UNWE) and the discipline "Sustainable Development." The current ecological situation is described, with the characteristics identified as the primary issue areas. The nature and underlying principles of the ecosystem, as well as the characteristics of distinct ecosystem services, are all taken into account. The interaction of the "environment-economy" system is examined, and the primary models that define it, as well as sustainability indicators, are presented. The study covers themes such as natural resource classification, demographic processes, and sustainable use of natural resources.

7. Key critical notes and improvements

I have no critical remarks. I advise candidate Zornitsa Dimova Stoyanova to pursue a scientific career, focusing on and maintaining the trend of publishing her scientific achievements in prestigious journals, so enhancing UNWE's profile and status.

8. Conclusion

In summary, it can be stated that the quality of teaching and research activities of Zornitsa Stoyanova, many times exceeds all the criteria of the requirements, Rules for application and the Rules for organizing and conducting competitions for obtaining a degree for academic positions at UNWE. This gives me grounds for a positive conclusion and with full conviction to support the candidacy for the election of Assoc. Prof. Dr. Zornitsa Dimova Stoyanova for the academic position for Professor in professional field 3.8. Economics, Scientific Specialty Economics and Management (agricultural and environmental management).

26.04.2022

Signature: